

K přírodě blíže a častěji

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Vyhodnocení dotazníku

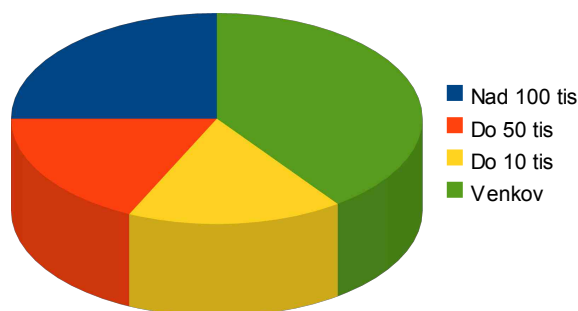
zpracovala PaedDr.Lenka Hřibová

Dotazník vyplnilo celkem **217 respondentů z 6 krajů ČR** (osobně, krajská setkání MRKVIČKA)

MŠ lokalita

město	nad 100.000 obyvatel	25%
	do 50.000	18%
	do 10.000	17%
	venkov	40%

Lokalita mateřských škol

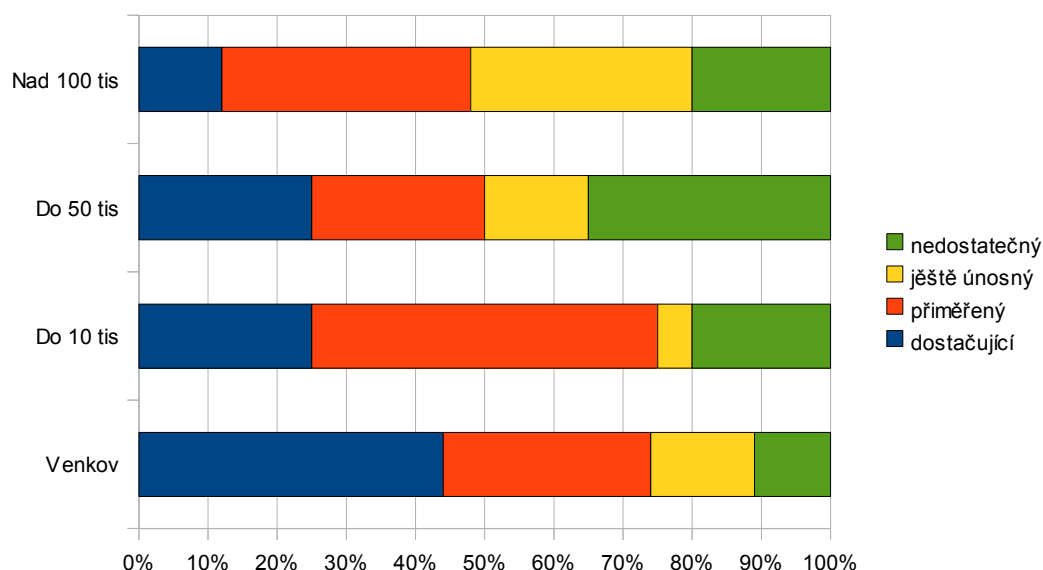
Dostupnost přírodního prostředí do 1km: označeno v % (pořadí od největšího města k venkovu)

les	84	59	66	96
park	100	100	93	81
hřiště	93	88	100	100
jiné přírodní prostředí (řeka, rybník, louka)	63	88	46	42

Současné děti (předškolního věku) a přírodní prostředí:

Kontakt :dostačující	12 %	25%	25%	44%
přiměřený	36%	25%	50%	30%
ještě únosný	32%	15%	5%	15%
nedostatečný	20%	35%	20%	11%
žádný				

Komentář: z grafu je patrné, že problém je samozřejmě mnohem více pocítován ve větších městech, nicméně srovnáme-li to dále s odhadem času, kolik děti tráví v přírodním prostředí, rozdíly již ta patrné nejsou. Možná jsou pedagogové (i obyvatelé) větších měst ve svých komentářích kritičtější?

Důvody

nedostatečného kontaktu dětí s přírodním prostředím:

% označilo za problém: (číslo v závorce je průměrná hodnota, kterou přisoudili závažnosti tématu)

	průměr	nad 100tis.	do 50 tis.	do 10 tis.	venkov
životní styl 21. století v západní civilizaci	69 %	80 % (7,2)	66 % (9)	59 % (6,84)	72 % (7,3)
vzory rodiny	89 %	96 % (8,2)	87 % (6,5)	88 % (7)	83 % (7,7)
nedostatek času rodičů	93 %	92 % (7,7)	93 % (8,2)	94 % (7,6)	94 % (7,6)
obavy rodičů ze samostatného pohybu dětí	77 %	80 % (7)	96 % (7)	76 % (6,4)	58 % (6)
lákavější nabídka virtuální reality	70 %	77 % (7,4)	6 % (7,2)	59 % (8)	77 % (7,2)
pohodlnější pro rodiče posadit před obrazovku	76 %	88,4 % (8,4)	86 % (8,2)	65 % (8,5)	66 % (8,5)
zdravotní stav populace (alergie, obava z klíšťat)	58 %	73 % (6,8)	66 % (7,9)	47 % (3,8)	47 % (5,2)
slabší fyzická konstituce	57 %	65 % (4,1)	66 % (6,3)	52 % (2)	47 % (6,3)
nedostatek fyzické práce	52 %	65 % (5,5)	60 % (6)	65 % (5,7)	20 % (6,7)
nedostatek pohybu - chůze	61 %	62 % (6)	60 % (7,7)	52 % (5,4)	30 % (6,4)
veřejné prostory nebezpečné dětem	52 %	73 % (6,4)	54 % (7,8)	58 % (4,3)	25 % (5)
doprava	49 %	58 % (6,1)	60 % (8,1)	41 % (5,14)	36 % (7,2)
příliš upravené zelené plochy (chodíme pouze po chodníčku)	49 %	58 % (5,5)	54 % (7,7)	52 % (3,2)	33 % (5,9)
psí exkrementy	58 %	65 % (6,2)	80 % (8,9)	52 % (3,4)	36 % (5,4)
certifikovaná (sterilní) dětská hřiště	37 %	54 % (7)	46 % (7,2)	23 % (5,2)	25 % (3,6)
nedostatek prostoru k volné hře dětí	43 %	51 % (7,7)	53 % (8,5)	35 % (4,6)	36 % (6,8)
sociální izolace rodin	58 %	77 % (6,6)	73 % (5,9)	58 % (4,5)	25 % (4,3)
neochota sdílet společnou zahradu, cizí děti	38,5 %	42 % (5,7)	26 % (5,5)	64 % (4,2)	22 % (4,1)

Pro srovnání pořadí průměrné:

93% - nedostatek času rodičů

89%-vzory rodiny

77%- obavy rodičů ze samostatného pohybu dětí

76%- pohodlnější pro rodiče posadit před obrazovku

70% - lákavější nabídka virtuální reality

69%- životní styl 21.století v západní civilizaci

61% nedostatek pohybu – chůze

58%/ psí exkrementy

58% sociální izolace rodin

58% zdravotní stav populace

57% slabší fyzická konstituce

52% nedostatek fyzické práce

52%- veřejné prostory nebezpečné dětem

49% - doprava

49 % příliš upravené zelené plochy (chodíme pouze po chodníčku)

43 % nedostatek prostoru k volné hře dětí

38,5% neochota sdílet společnou zahradu, cizí děti

37%- certifikovaná (sterilní) dětská hřiště

Stav (dle Vašeho názoru a zkušenosti):

Současní předškoláci tráví v přirozeném prostředí (pořadí od největšího města k venkovu)

-cca průměr 13 hodin týdně 14 14,5 12 11,2
- cca průměr 2,35 hodin denně 2,5 2,2 2,3 2,4

Převažuje prostředí (pořadí od největšího města k venkovu)

zahrady u domu	31%	45%	42%	60%
zahrady MŠ	100%	100%	100%	100%
veřejná prostranství	40%	45%	15%	22%
park	31%	54%	27%	0%
hřiště	86%	37%	22%	29%
les	5%	0%	0%	25%

Společníci do přírody (pořadí od největšího města k venkovu, číslo před textem průměr)

43% starší sourozenec	27%	44%	55%	35%
31% pes	32%	22%	55%	17%
72% rodič	68%	55%	88%	69%
100% pedagog MŠ	100%	100%	100%	100%
37% prarodič	36%	22%	33%	58%

Kolik času (odhad) tráví děti průměrně před obrazovkou ?

(pořadí od největšího města k venkovu, číslo před textem průměr)

2,55 – denně	2,4	3	2,6	2,2
16,7 –týdně	16	20	15	16

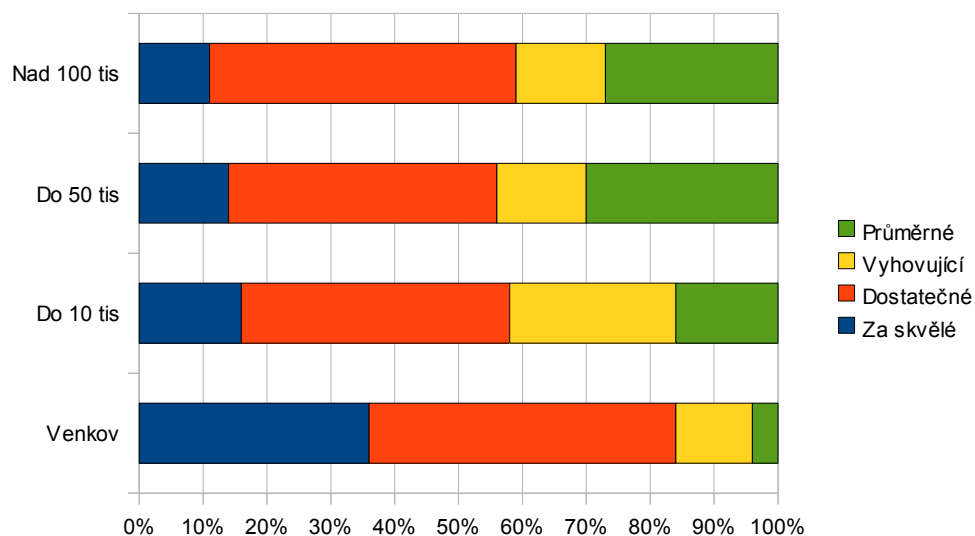
Postřehy pedagogů MŠ

- minimální možnost vidět ve městě chov, pěstování ve větším množství/ne pouze v truhlíku)
- čas u PC her
- čas v nákupních centrech, herních koutcích , aquaparku...
- zahlcení zájmovými kroužky
- hodnocení za výkon
- uspěchaná doba – pobyt v přírodě je brán jako promrhaný čas
- nefunkčnost prarodičů
- počet dětí ve třídě MŠ
- unavení rodiče z práce
- vození dětí autem

U nás v MŠ (situace v konkrétní školce)

-podmínky pro kontakt dětí s přírodou považují
(pořadí od největšího města k venkovu)

za skvělé	11%	14%	16%	36%
dostatečné	48%	42%	42%	48%
vyhovující	14%	14%	26%	12%
průměrné	27%	30%	16%	4%

Prostředí (pořadí od největšího města k venkovu)

interiér	6,8	4	6,5	6,3
zahrada	7,7	5,8	6,6	7,5
okolí	6,1	6,6	6,3	7,5
dostupnost	7,2	5,6	7,7	7,5

Problémy, překážky:

% označilo za problém: (číslo v závorce je průměrná hodnota, kterou přisoudili závažnosti tématu)

PROBLÉMY, PŘEKÁŽKY	průměr	nad 100tis.	do 50 tis.	do 10 tis.	venkov
problémoví rodiče (děti typu panenka Barbie?)	75 %	71 % (6)	88 % (8,4)	68 % (8,3)	72 % (7,1)
neochota a pohodlnost pedagogů, vedení	54 %	76 % (5,7)	68 % (3,1)	40 % (7,8)	30 % (3,2)
problematické hygienické a bezpečnostní předpisy	40 %	71 % (7)	36 % (8,7)	53 % (7,8)	47 % (6,5)
strava (spotřební koš)	51 %	71 % (7,9)	45 % (8,4)	53 % (8,1)	36 % (7)
zdroj potravin (zahrádka)	32 %	52 % (6,2)	45 % (6,4)	53 % (7,2)	16 % (5,6)
vlastnoruční příprava jídla dětmi	44 %	61 % (6,6)	45 % (7,2)	40 % (7)	19 % (5,7)
použití přírodních prvků při tvoření	18 %	23 % (9,4)	18 % (9,8)	20 % (5,6)	11 % (8)
oheň	22 %	47 % (9,8)	9 % (9)	20 % (5,8)	14 % (6,8)
vyfouklá vajíčka	23 %	33 % (6,4)	8 % (7,5)	40 % (7,2)	11 % (9)
bezpečnostní prvky na zahradě (certifikace)	58 %	71 % (9,3)	63 % (9)	60 % (8,7)	36 % (9)

Průměrné hodnoty % srovnání:

75% problémoví rodiče (děti typu panenka Barbie)
58% bezpečnostní prvky na zahradě - certifikace
54% neochota a pohodlnost pedagogů, vedení
51% strava (spotřební koš)
44% vlastnoruční příprava jídla dětmi
40% problematické hygienické a bezpečnostní předpisy
32% zdroj potravin (zahrádka)
23% vyfouklá vajíčka
22% oheň
18% použití přírodních prvků při tvoření

Zajímavé rozdílné pořadí dle lokality MŠ:

město nad 100 tis.

neochota a pohodlnost pedagogů, vedení	78%
problémoví rodiče (děti typu panenka Barbie)	71%
problematické hygienické a bezpečnostní předpisy	71%
strava (spotřební koš)	71%
bezpečnostní prvky na zahradě	71%
vlastnoruční příprava jídla dětmi	61%
zdroj potravin (zahrádka)	52%
oheň	47%
vyfouklá vajíčka	33%
použití přírodních prvků při tvoření	23%

Součástí dotazníku i byla část, která byla nabídnuta i široké rodičovské veřejnosti formou fotodotazníku (celkem jich bylo navraceno 1017), dotazníčky byly nabízeny v rámci výtvarných workshopů při různých veřejných akcích (festivaly, jarmarky, slavnosti) a také v rámci programů EVVO zaměřených na prožívání dětství v různých kulturách.

FOTODOTAZNÍK

Co je dnes **normální** (k vidění běžně kolem nás) a co **přirozené** (odpovídá fyziologickému vývoji)
(*prosím označte situace N- normální či P- přirozené , může platit oboje současně či nic*) *Můžete doplnit i míru – škálu 1-10 např. N9,P1.*

Průměrné hodnoty označení

1. Dítě v autosedačce	N 9,9	P 1,05	
2. Krmení koz (zvířat – ne domácích mazlíčků)	N 3,1	P 6,7	
3. Dítě v kočárku	N 10	P 4,5	
4. Nemluvně účastno fyzické práce matky	N 1,1	P 5,3	
5. Dítě před obrazovkou	N 9,9	P 2,1	
6. Schoulené v šátku u matky	N 3,2	P 9,7	
7. Děti nadšené ze hry s blátem	N 2,6	P 9,7	
8. Stavění skřítčích domečků	N 3,5	P 9,8	
9. Děti „pracující“ na zahrádce	N 3,1	P 9,7	
10. V supermarketu	N 10	P 0,7	
11. Děti hrající si na stromě	N 2,2	P 9,9	
12. Jídlo ze země – z pole či zahrádky (po umytí) přímo do polévky či do pusy	N 4,3	P 8,7	
13. Válení se v listí	N 3,4	P 9,5	
14. Dítě v elektromagnetickém „smogu“ - mobily, wifi, PC	N 9,8	P 0,06	

